

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Центр патріотичного виховання молоді
Білоцерківського національного аграрного університету
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін
Кафедра конституційного права та теоретико-правових дисциплін**

Матеріали круглого столу:
**«Конституція України:
історія, сьогодення, перспективи»**

24 червня 2021 року

Біла Церква
2021

«Конституція України: історія, сьогодення, перспективи»: матеріали круглого столу, Білоцерківський НАУ, 24 червня 2021 року. 41 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників круглого столу без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Веніславський Ф. В. Конституційні засади Євроатлантичної інтеграції України / Ф. В. Веніславський // Євроатлантична інтеграція України: свідомий вибір моделі безпеки : зб. наук. ст. за матеріалами III Харків. міжнар.-прав. читань, присвяч. пам'яті проф. М. В. Яновського і В. С. Семенова, м. Харків, 3 листоп. 2017 р. : у 2 ч. – Харків, 2017. Ч. 1. – С. 48–52.

УДК 346.15

ОБІУХ Н.М., канд. юрид. наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет
obiju2nm@gmail.com

Конституційно-правові засади захисту прав суб'єктів підприємництва в сучасних умовах

В умовах переходу України до європейської моделі економіки важливим завданням економічної політики держави є встановлення для кожного суб'єкта господарювання рівних умов для розвитку свого бізнесу. При цьому держава має гарантувати підприємцям рівні можливості та доступ до легального підприємництва, відповідно до статті 42 Конституції України.

Через пандемію Covid-19 окремі підприємці втратили інтерес до ведення своєї справи, оскільки не мали змогу отримувати стабільний прибуток. Окремі торгові фірми зазнавали значної конкуренції, тому не мали змоги повноцінно продавати свої товари. Підприємництво – це та сфера, у якій велику роль відіграють жорсткі правила, які існують у ділових відносинах. При цьому, щоб досягти успіху, потрібно поважати інтереси своїх ділових партнерів та поводитися в межах закону.

Основні принципи підприємництва сформульовано у статті 42 Конституції України та статті 6 Господарського кодексу України. Кожен має право на підприємницьку діяльність, не заборонену законом – це конституційне право кожного громадянина, яке визначено у ст. 42 Конституції [1]. При цьому держава гарантує свободу підприємницької діяльності у межах, визначених законом (ст. 6 ГК України).

Свобода підприємницької діяльності є вихідним принципом у здійсненні комерційної діяльності, що передбачає вільний вибір організаційно-правових форм та виду діяльності, не забороненої законом. Кожен має право самостійно обирати, як і чим займатись в рамках закону. Держава не вправі втручатись у підприємницьку діяльність, окрім певних випадків, коли відбувається порушення правил ведення бізнесу.

Крім того, важливою конституційною нормою є гарантії захисту прав суб'єктів підприємництва. Основні з них визначені у статті 55 Конституції України. Зокрема, кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань. Тобто кожна особа має право вільно обирати незаборонений законом засіб захисту прав і свобод. Захист прав та законних інтересів може реалізовуватись кількома способами, серед яких: самозахист, залучення органів, які будуть сприяти в такому захисті, досудове врегулювання спорів.

Захист прав суб'єктів господарювання – це сукупність взаємозалежних правових засобів, способів і форм, за допомогою яких при необхідності забезпечується захист законних прав суб'єктів господарювання при їх порушенні [2].

Слід зазначити, що основним юрисдикційним способом захисту прав кожного громадянина (і це стосується також юридичних осіб) є право на звернення до суду у

встановленому законом порядку. Суб'єкти господарювання мають право звертатись до господарського суду згідно із встановленою юрисдикцією господарських справ за захистом своїх порушених прав чи законних інтересів, а також для вжиття заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням.

Важливу роль у регулюванні захисту інтересів суб'єктів господарювання відіграють принципи, закріплені у статті 6 ГК України [3]. Серед них – забезпечення економічної багатоманітності та рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання; свобода підприємницької діяльності у межах, визначених законом; вільний рух капіталів, товарів та послуг на території України та деякі інші.

Окремо хотілося б звернути увагу на визначення у статті 5 ГК України конституційних основ (принципів) правового господарського порядку. До них належать, зокрема: забезпечення державою захисту конкуренції у підприємницькій діяльності; недопущення зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірного обмеження конкуренції та недобросовісної конкуренції; забезпечення економічної багатоманітності та рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання. Важливим є той факт, що принцип рівного захисту суб'єктів господарювання, захисту економічної конкуренції та захисту прав споживачів закріплюється на конституційному рівні.

Принцип захисту економічної конкуренції свідчить про забезпечуваний державою захист конкуренції у підприємницькій діяльності. З самого визначення змісту цього принципу простежується зв'язок з принципом рівного захисту суб'єктів господарювання, що відображається у суб'єкті, який забезпечує захист, тобто у державі.

Можна зробити висновок, що вищезазначені принципи дозволяють суб'єктам господарювання реалізовувати своє право на захист шляхом звернення до суду, до органів державної влади та органів місцевого самоврядування у разі порушення їхніх прав та законних інтересів, а також отримати належний комплекс прав для самозахисту.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Закон України : [зі змін. та допов., внесеним Законом України від 03.09.2019 р. №27-IX]. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 38. Ст. 160.
2. Костенко А.М. Захист суб'єктів господарювання: принципи здійснення. *Актуальні проблеми розвитку держави і права: історико-правовий дискурс: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Ніжин, 06 грудня 2019 р.). Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. С. 108–110. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/7530/1/Kostenko_2019.pdf
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV / [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

УДК 3491.2

ЛОМАКІНА І.Ю., канд. юрид. наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет
irinalomakina739@gmail.com

Забезпечення конституційного права на працю в сільському господарстві

Однією з особливостей державного регулювання сільського господарства є посилення державного впливу на процеси формування кадрового потенціалу. Аграрна політика як система концептуально сформульованих намірів, цілей та завдань держави є базою для наступних ініціативних розробок законів та інших нормативно-правових актів, програм, дій державних органів, спрямованих на реалізацію цілей та завдань суспільства. Оскільки аграрна політика – продукт інтелектуальної діяльності, то її рівень, потенціал, адекватний

ЗМІСТ

Бровко Н.І. Моральний зміст конституційних норм: проблеми правового регулювання при побудові інформаційного суспільства в Україні.....	3
Нікітенко О.І. Конституція України гарант права і свободи людини та їх гарантії.....	4
Сафроненко В.М. Конституційно-правова відповідальність Президента України.....	7
Сокиринська О.А. Порухення прав дитини через участь у збройних конфліктах.....	8
Макарчук В.В. Деякі конституційно-правові аспекти забезпечення національної безпеки і оборони України.....	9
Малишко І.В. Доказування в конституційному судовому процесі.....	12
Росавицький О.О. Історична сутність та значення Конституції Пилипа Орлика.....	13
Мельник О.Г. Сутність та значення закріплення в Конституції України положень щодо курсу України на членство в Європейському Союзі та НАТО.....	15
Поляруш-Сафроненко С.О. Децентралізація муніципальної влади України в сучасному конституційному процесі.....	16
Єфремова І.І. Проблеми реалізації конституційного права на психічне здоров'я.....	18
Настіна О.І. Медіація та захист прав суб'єктів господарювання: конституційно-правовий аспект.....	19
Самойлович А.А. Про конституційне закріплення до європейського та євроатлантичного курсу України.....	20
Обіюх Н.М. Конституційно-правові засади захисту прав суб'єктів підприємництва в сучасних умовах.....	21
Ломакіна І.Ю. Забезпечення конституційного права на працю в сільському господарстві.....	22
Мельник В.О. Окремі аспекти реалізації Конституційного права на якісне дитяче харчування.....	24
Ковальчук І.В. Конституційний обов'язок сплати податків, як детермінанта правового статусу платника податків.....	25
Пахомова А.О. Особливості конституційного права на судовий захист.....	27
Ярмоленко Ю.В. Конституційно-правовий договір.....	29
Кононюк П.О. Екологічна міграція : конституційно-правові аспекти.....	30
Петрук Н.В. Конституційно-правова відповідальність.....	32
Обертос О.С. Порухення територіальної цілісності та недоторканості України в сучасних умовах: конституційно-правовий аналіз.....	34
Діденко В.А. «Система стримувань і противаг» як засіб реалізації принципу розподілу влади.....	36
Ткаченко Т.Д. Хабарництво як вид прояву корупційних діянь проти Основного Закону України – Конституції.....	38